

Karl

Den brieff van Syne Koningl. :

Tryck // / I25 B II c Br. 1647

Tillkomstår 1647.

Digitaliserad år 2019

National Library
of Sweden

1647

Den Brieff

*Hist
Eng.
Polit
(Oor)*

CHARLES I

VAN SYNE

KONINGL.

MAJESTEYT

VAN

ENGELANDT.

Gefonden aen den Spreker van het Hooger Huys *pro tempore*, om gecommuniceert te worden aen beyde Huysen van 't Parlement van Engelandt tot Westmunster, en aende Commissarissen van het Parlement van Schotlandt.

IN 'S GRAVEN-HAGE,

Gedruet voor *Samuel Broun*, Engelsch

Boeckverkooper, naest de Engelsche Kerck, in het Mooriaens-Hooft, 1647.

HOLMBY den 12. ouden Stijl ende den 22.

Mey 1647.

CHARLES REX,

Gelijck als de daghelijcke verwachtinghe der Propositi-
en heeft veroorzaect dat Zijne Majesteit soo
langen tijd heeft gewacht om sijne antwoorde te geven/
soo de apparentie van hun sendinge zynde niet meer (vooz het
geene hy hooren kan) dan het was ter zynder eerste aenkomste
tot Holmbp/ niet teghenstaende den Graue van Londerdaile
over thien dagen tot Londen is geweest/ van wien ghelept was
dat hy niet komen soude/ was de eenige verhin-
deringe/ en heeft veroorzaect dat sijne Majesteit aldus geanticipeert heeft/ van
hun komste/ ende nochtans considererende sijne conditie dat
aen alle sijne Dienaers ghewepghert is om hy hem te komen/
uptgenomen eenige wepnighe/ ende deselve gestelt/ maer niet hy
sijne verkielinghe/ ende dat het is ghedeclareert een Crimen vooz
peman- anders als de Commissarissen ende sulckx als in par-
ticulier hy huu toeghelaten zyn/ om met sijne Majesteit te ver-
keeren/ ofte dat eenige Brieven aen hem souden ghegheben ofte
van hem ontfangen werden/ mach hy niet met recht segghen
dat hy niet in staet is om accoordt te maecken ofte antwoorde
te gheben/ de wyle hy niet meester en van is die ordinarie actien/
welcke zijn de ongetwijfelde Rechten van peder byp ghebooren
mensch van wat geringen staet hy oock zyn mach; Ende seker
hy woude noch hier toe swygen tot dat sijne conditien gebeter
waren/ sod hy niet voorszelde (een sulcke recht verstant tusschen
hem en sijn Parlemen-ten van beyde Koninghrjcken/ het welcke
mochte te weghen byngen eenen vasten ende ghedynzenden
Vrede/ in alle sijne Dominien vooz eenighe Particuliere/ sijn
epgen

epghen oft eenighe Aerdtliche legeninghe/ ende daer omme heeft
sijne Majesteit neerstelycken ghebruyckt sijn uytterste debwoir
ettelycke Maenden gheleden) om sijn verstant te infozmeeren
ende sijne Conscientie te verghenoeghen/ dat hy bequaem soude
konnen zyn/ antwoorde te konnen geven op de Propositi-
en die aengenaem souden zyn aen sijne Parlemen-ten.

Maer hy opentlyck verclaerd dat niet teghenstaende al de
moeyten die hy daer in ghebruyckt heeft/ de natuyre van sommi-
ge van dien schynen sulckx aen hem te zyn/ dat sonder herroe-
pinge die reden de welcke Godt hem ghegheben heeft om hy te
jugeeren/ vooz het goet van hem ende sijn Volck/ ende sonder
sijne Conscientie het grootste gheweldt aen te doen/ dat hy sijn
consent niet gheben en kan aen alle/ nochtans sijne Majesteit
dat al de Weerelt soude konnen sien/ hoe begeerigh hy is om
volle satisfactie te geven/ heeft bequaem ghedacht hier hy upt te
beelden hoe gereet hy is toe te laten wat hy kan/ ende is gewil-
lich om van hun te ontfangen (ende dat in Persoon soo sijn
Parlement tot West-Minster dat sal approbeeren) sulcke
vozdere onderrichtinghe inde rest als mach best sijn verstant
verwinnen/ ende om sulcke twyffelinghe te byden te stellen die in
hem noch zyn: verfoeckende hun te ghedencken dat soo sijne
Majesteit dochte hem selven upt dese trouwblen upt te wicke-
len dooz onbehoorzlycke middelen/ soude het niet licht zyn vooz
hem te consenteren alles wat hem is ofte sal aengheboden wer-
den/ ende naderhant kiesen sijnen tyt om alles te byeeken/ vooz
byngende dat gh: forceerde confessien en zyn niet om te houden/
seker hy mochte/ ende nochtans niet van indifferente Personen
niet gecensureert worden als een dingh so heel qualck gedaen/
maer alsulcke Maximen en zyn de leydens niet van sijne Ma-
jesteits actien/ Maer hy verclaerd bypelyck dat hy hout on-
wertelyck vooz peman- ende heel ontwaerlyck in een Koningh
af te wycken van sijne beloften om dat de selve zyn verkregen

door ghetwelt ofte onder bedwanck/ waeromme syn Majestejt niet alleenlycke verwerpt sulcke acten de welcke hy hout onwaerdich/ maer oock gaet voor by 't gheene daer hy mochte op blyven staen/ als zynde in punct van eer en respect van syne tegenwoozdighe Conditien. Aldus antwoort syne Majestejt op de eerste Propositie.

Wat op syne Majestejts komste tot Londen hy sal hertelycken in alle het gheene dat sal aengaen de eere van syne beyde Koninghrycken/ ofte de versamelinghe der Staten van Schotlandt ofte van de Commissarissen ofte Gedeputeerde van pedere Koninghrycke particulierlycken in die dinghen/ welcke begeert zyn in die Propositie op betrouwen/ dat sy alle in respecte met het selve regard willen sien op die dinghen welcke aengaende de eere des Koningshs.

In antwoorde tot alle dese Propositien aengaende de Religie/ syne Majestejt stelt voor dat hy wil confirmieren het Presbiteriael regeringe/ de versamelinghe der Predicanten tot West-Hunter ende het Directorie voor drie Jaren zynde den tyd bestemt by de twee Hyslen/ soo dat syne Majestejt met syne Hoff-Gesin niet verhindert en zyn te ghebruycken de selve maniere van Godts dienst de welcke zy voor desen gehad hebben/ ende also dat een byze contestatie ende dispute mach zyn gehouden tusschen de Predicanten tot West-Hunter ende twintich by syne Majestejt ghenoempt daer toe geboecht zynde/ by de welcke mach besloten werden door syne Majestejt ende de twee Hyslen hoe de Kercke sal geregeert werden naer den tyd van drie Jaren ofte eerder/ soo de differentien veraccordeert zyn.

Aengaende het Convenant sijn Majestejt en is daer noch niet in verghenoecht ende begeert respite voor syne particulare antwoort daer toe tot syne komste tot Londen/ het selve zynde rackende de Conscientie soo en kan hy geene resolutie daer in geven.

geven tot dat hy de hulpe heeft van sijne Gheleerde/ ('t welcke hem tot noch toe is gewepgert geweest) als oock sulcke andere als sullen meest bequaem zyn om hem daer in te onderrichten.

Ende als dan sal hy laten klaerlycken blycken beyde sijnen pber/ tot de protestante Religie/ ende de eenigheyt van beyde Koninghrycken het welcke hem dunckt de meeste te zyn daer het Convenant opdyft.

Tot de lebende ende achtste Propositien sijne Majestejt wil consentieren/ van 't negenste sijne Majestejt en twyffelt niet goede satisfactie te gheben/ als hy eygentlycken sal onderricht zyn hoe de selve Penalties sullen gelicht en gebruyckt werden.

Tot het thiende is sijne Majestejts antwoorde dat hy altyds is ghereet geweest te verhinderen de practyquen der Papisten ende daer omme is te vreden een Acte by Parlement te passeren daer toe dienende/ als oock een Acte voor de observatie van den Sondagh/ om nieuwicheden te verhinderen/ als oock aengaende het Prediken van Godes Woordt/ ende aengaende de non Residents, and Pluralities, ende sijne Majestejt sal ghewillich zyn te passeren sulcke Wet en Wetten als sal van nooden zyn om gelt te lichten tot betalinge ende voldoeninghe van alle publycque schulden/ verwachtende oock dat sijnen wil daer mede ingesloten zy.

Aengaende de Propositie van de Militie/ hoe wel dat sijne Majestejt niet kan daer toe consentieren in die terminis als het voorghestelt is ; om dat hem dunckt dat daer door hy gheheelschept vande macht des Sweerds/ hem toe betrouwt van Gods ende de Wetten van het Landt/ tot bescherminghe ende regeringe van dien/ daer by ontkleedende hem selven/ en onservende sijn posteriteyt van dat recht ende prerogative des kroons/ 't welcke is geheel nootlaeckelijke aen het Konincklycke Officie ende soo verzwacken de Monarchie van dit Koninghryck/ dat wepnigh meer als den naem en schaduwe van 't selve soude

overblyven/ doch soo het is de eenige verseeckeringe vooz de preservatie des Vredens van dit Koninghryck (naer de ongheluckige Trouwblen ende de behoorlycke voldoeninghe van alle de Accoorden die nu zyn om besloten te werden 't welcke begeert is ('t welck sijne Majesteit altoos heeft verstaen de sake te zyn/ ende hoope dat daer in hy niet verabuseert en is) sijne Majesteit wil overvloedige vergenoeginge geben.

Tot welcken eynde hy ghewilligh is te consenteren by Acte vant Parlement/ dat de geheele macht vande Militie/beyde by Zee en Landt/ vooz den tijdt van thien Jaren sy in sulcke Persoonen als de twee Hupsen sullen noemen (gevende hun macht geduyrende de voornoemde thien Jaren/ de selve Persoonen te veranderen ende andere naer beliben in hunne plaeste te stellen) ende naerderhant wederom tot sijn voorige course weder te komen ghelyck het gheweest is in den tijdt van Koninginne Elisabeth ende Koningh Jacobus zaliger gedachtenisse.

Ende nu sijne Majesteit dunckt sijne twee Hupsen van het Parlement als zynde Engellsche ende Liefhebbers vanden Vrede by de ghehoorsamheyt die sy schuldigh zyn aen sijne Majesteit haeren Koningh ende by het medeliden dat sy hebben tot haere mede Onderdanen dat sy dese sijne Majesteits presentatie sullen aennemen/ waer door de blyde tydinghe des Vredens mach wederom inghestelt werden aen sijn bedroeft Koninghryck/sijne Majesteit wil 't selve oock consenteren aen het Koninghrycke van Schotlandt soo sy 't selve begeeren/ende hy is te vreden met al het geene dat geproponeert is/ aengaende de onderhoudinghe des Vredens tuschen de twee Koninghrycken.

Aengaende Ylandt ander dinge veraccoordeert zijnde/ sijne Majesteit wil satisfactie daer in geven / als tot de mutuale Declaratien ghesteldt te zyn in beyde Koninghrycken/ by Act van

Par-

Parlement. Ende de qualifications/ Modifications/ ende andere/ die volgen in de Propositien/ sijne Majesteit Allenlicken bekent dat hy 't selve niet ghenoeghsaem en verstaet/ veeldinghen die daer in zyn/ maer dit weet hy ghenoeghsaem dat een Generael Acte van vergeetinghe is den besten Bandt des Vredes/ ende naer intwendighe Trouwblen de wpshepdt van dit en andere Koninghrycken/ heeft gemeenlicken ende gelukkiglicken in alle eeuwen gegeven ghenerael Pardon/ waer door de ontalliche discontentementen van vele persoonen ende familien anders onder wozen tot ruine/ mogen niet koomen te werden verbyanden tot nieuwe discontenten/ ofte saet tot verder Trouwblen.

Sijne Majesteit daeromme verloecht / dat de twee Hupsen van 't Parlement serieuslicken willen sien op dese bedenkingen/ ende van ghelucken op sijne Conditie hier in/ ende de eeuwigheschande die hem aenhanghen soude / by aldien hy aldus soude verlaten soo vele persoonen van Conditie ende Fortune/ de welke sich met hem en vooz hem hebben ingelaten/ tot meyninge van onderdanige gehoozsaemheyt/ ende proponeert als een seer aengename ghetuyghenisse van hare affectie tot hemwaerts/ dat generale acte van vergeetinghe ende vooz Pardon mach ghepasseert werden by acte van 't Parlement.

Aengaende den nieuwen grooter Zegel/ sijne Majesteit is seer gewilligh te confirmeren 't selve ende al de acten ghedaen door kracht des selvs tot op desen tijdt / maer dat daer door de Acten ghemaect by hem ende door kracht van sijnen grooten Zegel/ de welke hy in eere ende recht verobligeert is te houden/ ende dat het toekomende Gouvernement daer van mach zyn in sijne Majest. volgens den rechten Course van de Wet / aengaende de Officiers ghementioneert in den 17. Articul/ Sijn Majest. als hy sal tot West-Minster ghekoomen zyn/ wil sijn Parlement believen in al het gheene hy sal kunnen / sonder te vernietigen

vernietigen de alterations/ welk van nooden zijn aen de Kroon
 sijn Majest. gewillichlicken wil consenteren de acte tot de con-
 firmatie van de Privilegie en Costumen van de Stadt van
 London ende alle dat verhaeldt is inde Propositionen vooz hun
 particulier advantage.

Ende nu dat sijne Majest. soo verre heeft gesocht te accorde-
 deren met de begheerten van de twee Hupsen van 't Parlement/
 ten eynde dat dit accooyt mach zijn vast ende sterck / sonder de
 geringste questie van 't selve te verhinderen/ sijne Majest. ernst-
 licken versoeckt geadmitteert te zijn in sijn Parlement tot West-
 munster/ met die Eere die behooydt aen haren Souvereyn/ om
 daer solemlicken te confirmeren/ ende wettelicken te passeren de
 acten vooznoemt/ ende te geven ende oock ontfangen alsoo wel
 vergenoeginge in alle de oberblybende particulariteyten/ als ge-
 lycker topse sulcke teeckenen van liefde ende goedt vertrouwen/
 als meest sal van nooden zyn vooz het goedt ende welbaren van
 hem ende sijn Volck/ op welck geluckigh accooyt sijn Majestept
 wil directie senden aen den Prince synen Soon/ om terkont toe
 sijne Majestept te koomen/ ende is verseeckert van sijne gewilli-
 ghe gehoozsaemheydt. Daer toe/ &c.

E Y N D E.